

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

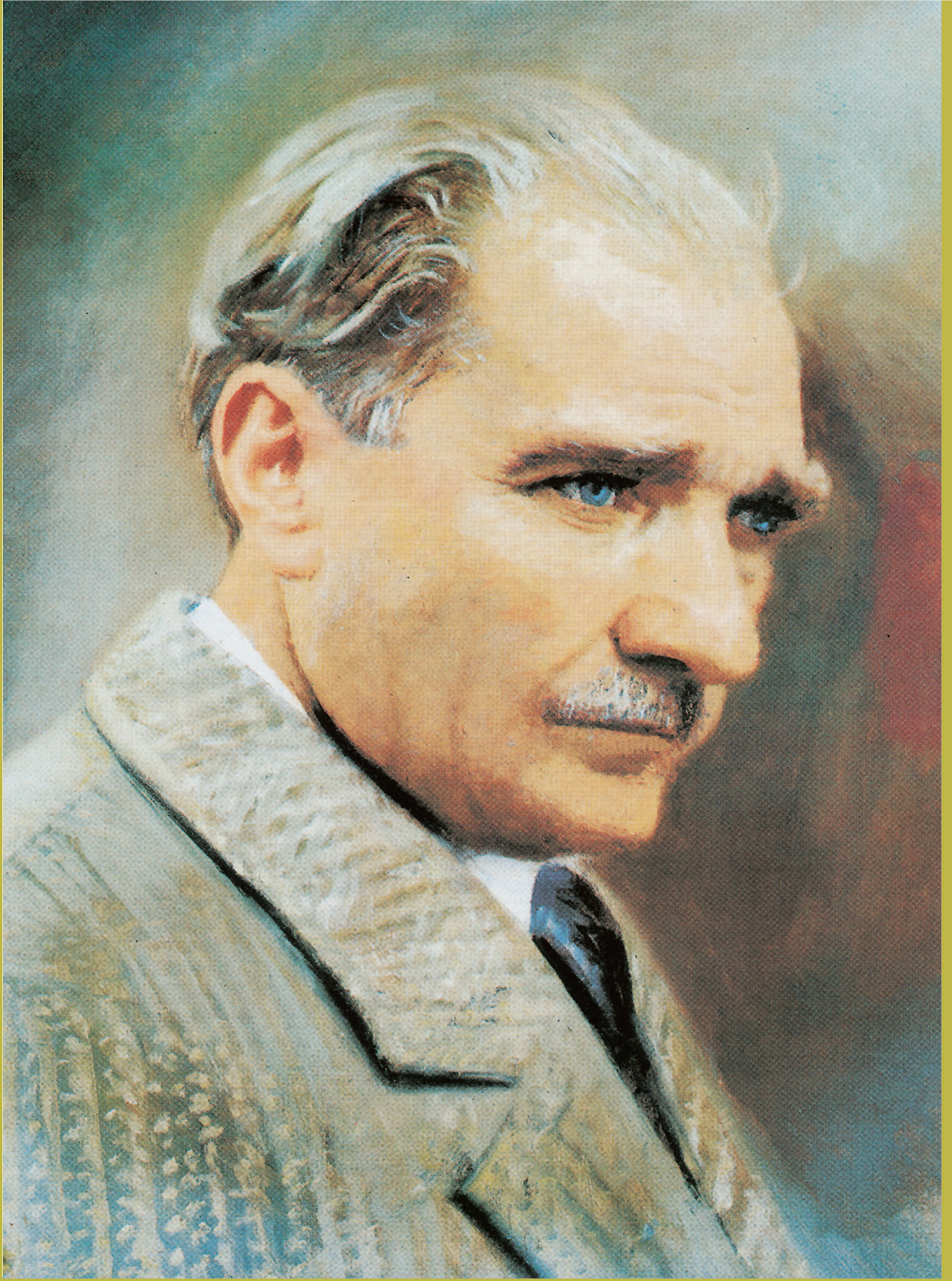
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

KAKAONUN MUTFAĞIMIZA GELİŞ YOLCULUĞU

1. Kakaonun ana vatanı neresidir ve kakao dünyaya nasıl yayılmıştır? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Kakaonun ana vatanı Orta Amerika’dır. Orta Amerika’ya gelen Avrupalı kâşifler sayesinde dünyaya yayılmıştır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Orta Amerika’dır ve buraya gelen Avrupalı kâşifler sayesinde dünyaya yayılmıştır.

- Ana vatanı Orta Amerika olan kakao, bu bölgeye gelen Avrupalı kâşifler tarafından dünyaya yayılmıştır.

0-Kabul edilemez cevap: Sadece “kakaonun ana vatanının” veya “kakaonun dünyaya nasıl yayıldığıнын” yazıldığı cevaplar kabul edilmez.

2. Metne göre, kakao yetiştiriciliği yapan ilk uygarlık hangisidir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Olmekler'dir." ifadesi kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

3. “Okuduğunuz metinde "Olmekler", "Mayalar" ve "Aztekler" tarafından kakaonun kullanım şekline dair bilgiler verilmiştir.”

Aşağıdaki tabloda verilen kullanım şekillerinin bu uygarlıklardan hangilerine ait olduğunu, ilgili bölümleri işaretleyerek belirtiniz.

Kakaonun Kullanım Şekli	Mayalar	Olmekler	Aztekler
Çeşitli hastalıkların tedavisinde ilaç olarak kullanmışlardır.	x		x
Nasıl tükettikleri bilinmemektedir.		x	
Su, baharat, acı biber ve bal gibi çeşitli malzemelerle karıştırıp köpüklü içecek olarak tüketmişlerdir.	x		x
Para birimi olarak kullanmışlardır.	x		x

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki doğru olan tüm bölümlerin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Tablodaki doğru olan bölümlerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan bölümlerin eksik işaretlendiği ya da tabloda hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

4. Kakao üretiminde “mayalama”nın amaçları hangileridir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

Ortaya hoş bir koku çıkmasını sağlamak

Kakao meyvelerinin çekirdeklerini çıkarmak

Çekirdeklerin acı tadını azaltmak

Kakaoyu, zararlı mikroorganizmalardan arındırmak

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru olan tüm seçeneklerin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru seçeneklerle birlikte başka bir seçeneğin de işaretlendiği, doğru seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı, doğru olan bölümlerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

5. Toz kakaonun oluşum aşamalarını aşağıda numaralandırarak gösteriniz.

Birincisi sizin için numaralanmıştır.

2. Kabuklarından çıkarılan çekirdekler ve posa ahşap kutulara ya da toprağa kazılan çukurlara yerleştirilir. Bunların üstü bazen muz yapraklarıyla kapatılır.

1. Kakao meyvelerinin kabukları bıçakla açılarak içlerindeki posa ve çekirdekler (tohumlar) ayıklanır.

5. Ayıklanan çekirdekler, renkleri koyu kahverengiye dönene kadar kavrulduktan sonra tatları keskinleşir.

6. Kavrulma işleminden sonra kabukları ayıklanan çekirdekler öğütülerek kakao ezmesi elde edilir ve ezmeden kakao yağı çıkarılır.

4. Mayalanma sonucunda acı tadı azalan ve hoş bir koku yaymaya başlayan çekirdekler, güneşte ya da fırında kurutulduktan sonra aralarında bulunan yabancı maddeler ayıklanır.

3. Çukurlara yerleştirilen ya da ahşap kutulara koyulan çekirdekler mayalanmaya bırakılır.

7. Kakao yağı çıkarıldıktan sonra geriye kalan malzeme öğütülerek toz kakao hâline getirilir.

1-Kabul edilebilir cevap: Sıralamadaki numaraların tamamının doğru yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Sıralamadaki numaralardan birinin yanlış yazıldığı ya da hiçbir numaralandırmanın yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

6. Çikolatanın içine farklı aroma ve gıdaların eklenmesinin amacı nedir? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Çikolatanın tatlandırılmamış hâlinin acı olmasıdır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

- Çikolatanın tatlandırılmamış hâli acıdır.
 - Çikolata tatlandırılmadığında acıdır.
-

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

7. Katı çikolatanın içecek yapımında kullanılmak üzere satıldığı ilk ülkeyi yazınız?

1-Kabul edilebilir cevap: “İngiltere”nin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

8. Çikolata ham maddelerinden biri, çikolata yapımında farklı oranda kullanılır. Bu maddenin adını ve farklı oranda kullanılma nedenini yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "Kakao yağıdır. Çikolatanın ağızda erimesini sağlamak veya pürüzsüz olarak nitelenen yapısını elde etmek için kakao yağı diğer maddelerden fazla eklenir." ifadesi ve bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Not: Kakao yağının diğer maddelerden daha "fazla" kullanıldığıının vurgulanması gerekmektedir.

Örnek cevap:

- Kakao yağı, biraz daha fazla oranda eklenir çünkü çikolatanın ağızda eriyen yapısını elde etmek ve pürüzsüz yapıda olmasını sağlamak gerekir.

- Çikolatanın pürüzsüz yapıda olması ve ağızda erimesi için kakao yağı fazla miktarda koyulur.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

9. Çikolatanın kalıplara koyularak tablet şeklinde üretimi, ilk üretiminden iki yüzyılı aşkın bir süre sonra başarılabilmiştir. Bunu, metindeki hangi bilgiler doğrulamaktadır? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: "İngiltere’de katı çikolata satışının ilk olarak 1600’lü yıllarda yapıldığı; teknolojinin gelişimine bağlı olarak ilk çikolata tabletinin de 1847’de üretildiği ifadeleri doğrulamaktadır." ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Not: Doğru cevap mutlaka "teknoloji"ye vurgu yapılarak verilmelidir. Metinden aynen alınarak yazılan aşağıdaki cümleler de doğru kabul edilir:

"Ancak içecek yapmak için katı çikolata satışını gerçekleştiren ilk dükkân 1600’lü yıllarda İngiltere’de açılmıştır. Daha sonra teknolojinin de gelişmesiyle çikolata üretimi kolaylaşmış ve hızla yayılmıştır."

"Bildiğimiz anlamda ilk çikolata tableti 1847 yılında İngiltere’de üretilmiştir."

Örnek cevap:

- İngiltere’de çikolatayı ilk defa içecek olarak kullanmak isteyenler katı hâlde satışını yapmışlar ancak teknolojinin gelişimine bağlı olarak 1847’de tablet hâlinde üretmeyi başarmışlardır.

- İngiltere’deki 1600’lü yıllarda yapılan katı çikolata satışını 1847’de teknolojinin gelişimiyle bağlantılı olarak tablet hâlinde üretimi izlemiştir.

- 1600’lü yıllarda İngiltere’de katı çikolata satılırken 250 yıla yakın bir süre sonra da üretim merkezlerinde/fabrikalarda makineler aracılığıyla tablet hâlinde üretilmiştir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

10. 1961 yılında uzay yolculuğunda olan Rus kozmonot Yuri Gagarin’e beslenmesi için çikolata gönderilmiştir. Çikolatanın tercih edilme nedenleri hangileridir?

Uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.

- Yüksek kalorili olması
- Uzayda yer çekiminin olmaması
- Kolay paketlenbilmesi
- Kırıntı oluşturmaması

1-Kabul edilebilir cevap: Doğru olan üç seçeneğin işaretlendiği cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru olan seçeneklerin dışında işaretlemenin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretlemenin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

11. Okuduğunuz metinlerden edindiğiniz bilgileri aşağıdaki tabloda işaretleyerek belirtiniz.

Çikolata çeşitleri	x
Kakao ağacının boyutları	x
Kakao meyvelerinin toz hâline gelme aşamaları	x
Bir dilim çikolatanın kalori miktarı	
Çikolata satışını artıran faktörler	
Kakao ağacının yetiştirildiği yerler	x
Çikolata üretiminin ülke ekonomisine katkıları	
Fazla çikolata tüketiminin zehirlenmeye neden olduğu	x
Kakao meyvelerinin özellikleri	x

1-Kabul edilebilir cevap: Tablodaki tüm işaretlemlerin doğru yapıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Doğru olan seçeneklerin dışında işaretleminin yapıldığı veya doğru olan seçeneklerin eksik işaretlendiği ya da hiçbir işaretleminin yapılmadığı cevaplar kabul edilmez.

12. Okuduğunuz metinlerde "beyaz çikolata"yla ilgili verilen bilgileri yazınız.

2-Kabul edilebilir cevap: İstenen iki doğru bilginin yazıldığı ifadeler kabul edilir:

“1. Beyaz çikolata bir çikolata çeşididir.

2. Çikolata ustaları, beyaz çikolatada kakao katı maddesi olmadığından onu çikolata olarak kabullenmez.” ifadeleri veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

Örnek cevap:

-Beyaz çikolata da bir çikolata çeşididir.

-Çikolata ustaları; beyaz çikolatayı, kakao katı maddesi içermediğinden çikolata olarak kabullenmezmiş.

1-Kısmi kabul edilebilir cevap: İki doğru bilgidен birinin yazıldığı cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

13. Çikolata uygun koşullarda saklanmadığında üzerinde beyaz lekeler oluşur. Bunun nedenini yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: “Kakao yağının yüzeye çıkmasıdır.” ifadesi veya bu anlama gelen cevaplar kabul edilir.

0-Kabul edilemez cevap: Yanlış ve ilgisiz cevaplar kabul edilmez.

14. Okuduğunuz metinlerde üç ayrı başlık kullanılmıştır. Bu metinleri tek bir başlık altında vermeniz istenseydi hangi başlığı kullanırdınız? Yazınız.

1-Kabul edilebilir cevap: Her üç metnin de içeriği ile bağdaştırılan cevaplar kabul edilir.

rnek cevap:

- Kakao ve çikolata
- ikolatanın Ham Maddesi
- ikolatanın Serüveni/Yolculuğu

0-Kabul edilemez cevap: Metinlerin içeriği ile bağdaşmayan cevaplar kabul edilmez.

meb.gov.tr

Ölçme, Değerlendirme
ve Sınav Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

5.SINIF

OKUMA BECERİLERİ
CEVAP ANAHTARI